

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **Lidl Česká republika, v. o. s., IČO 26178541**
sídlem Nárožní 1359/11, 158 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Zoltánem Pálinkásem,
sídlem Jindřišská 937/16, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Česká obchodní inspekce, Ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 15, 120 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2017, č. j. ČOI
64942/17/O100/3000/17/SvoŠte/Št, sp. zn. ČOI 115131/16/3000,

takto:

- I. Rozhodnutí České obchodní inspekce ze dne 7. 12. 2017, č. j. ČOI 64942/17/O100/3000/17/SvoŠte/Št, sp. zn. ČOI 115131/16/3000, **se ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 21 197 Kč k rukám JUDr. Zoltána Pálinkáse, LL.M., a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaný částečně změnil výrok o vině, a ve zbytku zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského kraje (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 3. 2017, č. j. ČOI 42332/17/3000/R/Hol, sp. zn. 156/30/17, kterým správní orgán prvního stupně uznal žalobce vinného ze spáchání tří správních deliktů dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). První ze spáchaných správních deliktů spočíval v tom, že žalobce v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele dne 9. 9. 2016 v provozovně na adrese Hněvkovského 65b, 627 00 Brno, nesprávně účtoval cenu jednoho výrobku, čímž došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, druhý ze spáchaných správních deliktů spočíval v porušení povinnosti žalobce informovat ve svých provozovnách ve dnech prováděné kontroly spotřebitele o prodejní ceně vybraných výrobků v souladu s cenovými předpisy podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele, čímž žalobce naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele, a třetí ze spáchaných správních deliktů měl spočívat v tom, že žalobce vydal při prodeji zboží doklad o zakoupení výrobků, jenž ovšem neobsahoval údaj o konečné ceně jednoho výrobku, čímž naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 24 odst. 7 písm. q) zákona o ochraně spotřebitele.
2. Uvedená změna napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze strany žalovaného spočívala v upřesnění vymezení skutku žalobce ve vztahu k druhému spáchanému správnímu deliktu tak, že žalovaný nahradil slova „369,00 Kč/kg“ za slova „36,90 Kč/100g“ a ve snížení uložené pokuty z částky 50 000 Kč na částku 45 000 Kč, k čemuž žalovaný přistoupil na základě shledání skutečností, které ukazovaly na další polehčující okolnosti, svědčící ve prospěch žalobce, k nimž správní orgán prvního stupně nepřihlédl, a na základě shledání, že naopak některé přitěžující okolnosti, ke kterým správní orgán prvního stupně přihlédl při ukládání pokuty, jsou nedůvodné.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil.
4. Žalobce v první řadě tvrdí, že žalovaný založil své rozhodnutí na nesprávné aplikaci právní normy. Správní orgán prvního stupně a žalovaný vytkli žalobci postup informování spotřebitelů o ceně výrobků ve slevě, konkrétně o ceně u potravinářského výrobku: *Čerstvý losos fileť různé hmotnosti* (dále jen „čerstvý losos“), spočívající v tom, že žalobce po slevě uvedl u čerstvého lososa pouze měrnou cenu (cenu za jednotku váhy), avšak cenu prodejní (za konkrétní balení výrobku) bylo možno zjistit až za pomoci cenového skeneru, umístěného v blízkosti chladicího/mrazicího boxu. Žalovaný přitom publikoval stanovisko, dle kterého existuje nežádoucí riziko znehodnocení či zkázy chlazených/mražených váhových výrobků, pokud by se jejich všechna jednotlivá balení musela při každém zlevnění přecenit a přelepit novými etiketami s novou měrnou a jednotkovou cenou. Toto riziko má přitom spočívat ve vytažení výrobků z chladicího/mrazicího boxu, čímž dochází k narušení teplotního řetězce výrobku, který je třeba dodržovat k zajištění bezpečnosti a kvality chlazených/mražených potravin, a následně potvrdil správnost postupu, kdy tyto výrobky mohou být označeny pouze měrnou cenou, přičemž prodejní cenu si spotřebitelé zjistí přiložením čárového kódu

balení k cenovému skeneru, za předpokladu, že tento cenový skener bude umístěn v blízkosti takto nabízených výrobků a za zajištění veškeré obslužnosti cenového skeneru, včetně návodu použití a asistence personálu obchodu.

5. Žalovaný tak akceptoval, že takový postup je v souladu s § 13 odst. 2 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v rozhodném znění (dále jen „zákon o cenách“), a tedy přiměřeným postupem informování o cenách, nelze-li výrobek označit nabídkovou cenou ani zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků. Stejný názor pak dle žalobce vyjádřil žalovaný také v dalším stanovisku, věnujícím se cenovému značení nekalibrovaných masných výrobků. Konečně žalobce poukazuje také na skutečnost, že dne 7. 8. 2013 adresoval žalobce žalovanému dopis, v němž se dotazoval, zda je v pořádku postup žalobce při informování o cenách způsobem, uvedeným v předchozím odstavci, přičemž tento postup žalobce v dopise detailně popsal, a že žalovaný v odpovědi na tento dopis potvrdil správnost postupu žalobce při informování o cenách zlevněných chlazených/mražených výrobků, u nichž je riziko zkázy či znehodnocení vytažením z chladicích/mrazicích boxů. Vzhledem k tomu, že výše popsaným způsobem byli spotřebitelé informováni o ceně i v případě žalobcem nabízeného čerstvého lososa, přičemž čerstvý losos je dle žalobce nepochybně hmotnostně nekalibrovaným masným výrobkem, u něž by přeceňováním každého kusu výrobku vznikalo riziko znehodnocení či zkázy těchto výrobků, postupoval žalobce v souladu se zákonem i se stanovisky žalovaného k plnění informační povinnosti vůči spotřebitelům dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele. Nemožnost informování spotřebitele o cenách způsobem dle § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách je přitom dána právě již samotnou existencí rizika znehodnocení mražených/chlazených výrobků, které existuje bez ohledu na jejich množství. Žalovaný tak nesprávně aplikoval § 12 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 13 odst. 2 zákona o cenách na případ plnění informační povinnosti žalobce vůči spotřebitelům u výrobku čerstvý losos, čímž způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí.
6. Žalobce taktéž namítá, že pokud žalovaný ve svých stanoviscích opakovaně schvaloval postup informování o ceně chlazených/mražených výrobků, u nichž by mohlo dojít přeceňováním každého jednotlivého kusu k jejich znehodnocení či zkáze, prostřednictvím cenových skenerů, a pokud současně rozhodl, že takový postup u žalobce byl protizákonný, dopustil se porušením zásady ochrany legitimního očekávání žalobce jako účastníka správního řízení ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), což má za následek taktéž nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce dále spatřuje pochybení žalovaného v tom, že nepřihlédl k respektování stanovisek žalovaného ve vztahu k cenovému značení nekalibrovaných masných výrobků ze strany žalobce jako k možnému liberačnímu důvodu ve smyslu § 24b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, dle kterého právnická osoba neodpovídá za přestupek, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Pokud by tudíž skutečně jednání žalobce mělo naplnit skutkovou podstatu správního deliktu, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí, pak by jednání žalovaného, spočívající ve vydání stanovisek, které postup žalobce naopak schvalovaly, představoval nesprávný postup správního orgánu, který by mohl být v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu hodnocena právě jako liberační důvod.
7. Konečně žalobce tvrdí, že rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně jsou zatíženy vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů v rozsahu, v jakém se měl

žalobce dopustit přestupku nesplněním povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele u výrobku čerstvý losos, neboť tato rozhodnutí neobsahují řádné úvahy, na základě kterých tyto správní orgány dospěly k závěru, že by měly být splněny podmínky aplikace příslušných ustanovení o správních deliktech, obsažených v zákoně o ochraně spotřebitele, na jednání žalobce.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve uvádí, že žalobní námitky se v podstatě shodují s námitkami odvolacími, proto se ve vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se s námitkami vypořádal. Pokud žalobce nově poukazuje na jeho dopis, adresovaný a doručený žalovanému dne 26. 8. 2013, č. j. ČOI 97516/13/0100, žalovaný k tomu uvádí, že v odpovědi na dotazy, uvedené v dopise, sice konstatoval, že systém žalobce v podstatě vyhovuje zákonným požadavkům, zároveň však uvedl, že v jednotlivých případech bude vždy záležet na konkrétních podmínkách na provozovně, povaze dotčených výrobků a všech dalších okolnostech. Ze všech žalobcem citovaných stanovisek žalovaného je přitom zjevný restriktivní přístup žalovaného při přístupu k výjimkám z plnění informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele podle § 13 odst. 2 a) nebo b) zákona o cenách. Tato výjimka je přitom dle žalovaného přípustná pouze v situacích, kdy s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí znehodnocení či zkáza výrobků. Naopak z žádného z žalovaným publikovaných stanovisek nevyplývá, že by již samotná skutečnost, že ke slevě dochází u chlazeného baleného výrobku, měla znamenat možnost uplatnění výjimky způsobu informování spotřebitelů o konečné ceně tohoto výrobku dle § 13 odst. 2 písm. c) zákona o cenách. Připuštění takového výkladu by totiž nepřiměřeným způsobem zvyšovalo nároky spotřebitele při zjišťování ceny chlazených a balených hmotnostně nekalibrovaných potravinářských výrobků jakožto často klíčového údaje pro rozhodnutí o koupi výrobku. Nadto by v případě akceptace postupu žalobce jím popsaným způsobem nebylo možno vyloučit opakované vynášení výrobku z chladicího/mrazicího boxu v průběhu i krátkého časového intervalu, což by mohlo vést ke zvýšenému riziku zkázy či znehodnocení těchto výrobků. Za důvodnou žalovaný nepovažuje ani námitku žalobce, spočívající v existenci stanovisek žalovaného jako možného liberačního důvodu ve smyslu § 24b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, neboť z těchto stanovisek nevyplývá paušální výjimka z povinnosti označovat zboží cenou či zpřístupnit cenu formou ceníků ve smyslu § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách.
9. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvádí, že k zavedení cenových skenerů na prodejnách jako způsobu informování spotřebitelů o cenách chlazeného/mraženého baleného zboží přistoupil právě na základě odpovědi žalovaného na dopis žalobce, v níž žalovaný postup žalobce schválil. Jestliže žalovaný ve vyjádření uvedl, že u výrobku čerstvý losos nebyly v případě žalobce shledány specifické okolnosti, které by umožnily připustit výjimku z obecné povinnosti informovat o cenách zboží uvedením konečné ceny na výrobek či formou ceníků, pak žalobce poukazuje na skutečnost, že ze stanovisek žalovaného, vztahujících se k plnění informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele u chlazených/mražených balených výrobků, nevyplývá nezbytnost existence specifických okolností pro uplatnění postupu dle § 13 odst. 2 písm. c) zákona o cenách. Jestliže pak žalovaný ve vyjádření uvedl, že taková výjimka připadá v úvahu pouze tehdy, když by při přeceňování chlazených/mražených balených výrobků hrozilo riziko jejich znehodnocení či zkázy, žalobce uvádí, že z vyjádření žalovaného ani z napadených rozhodnutí není zjevné, proč tuto podmínku neměl splnit výrobek žalobce čerstvý losos,

když dle žalobce riziko znehodnocení či zkázy při přeceňování vzniká z povahy věci u veškerých chlazených/mražených výrobků.

10. Dle žalobce nelze nikdy vyloučit riziko zkázy či znehodnocení chlazených/mražených výrobků v prodeji, je však toto riziko potřeba minimalizovat, přičemž žalobce vyhodnotil riziko, způsobené vytahováním výrobků z chladících/mrazících boxů zákazníky za účelem ověření ceny na cenovém skeneru, jako mnohem nižší, než jaké by mohlo být riziko v případě přeceňování každého jednotlivého kusu výrobku. Dle žalobce je totiž třeba vzít do úvahy jednak to, že etiketu by bylo nutno přelepit na každém jednotlivém výrobku, kdežto ne každý výrobek je z chladícího/mrazícího boxu vytažen za účelem ověření jeho ceny – někteří lidé se dle žalobce spokojí s informací o slevě výrobku a s informací o hmotnosti, jednak to, že přelepit etikety u každého balení výrobku spočívá v několika krocích, přičemž v součtu je čas, nezbytný pro podstoupení těchto kroků delší než čas nezbytný k ověření ceny výrobku na cenovém skeneru, a při přeceňování veškerých výrobků by musely být všechny tyto výrobky vyňaty z chladícího (vytahování a přeceňování těchto výrobků jednotlivě by způsobovalo opakované narušování teplotního prostředí chladícího boxu), přičemž by zaměstnanci žalobce při přeceňování mohli být odváděni od této činnosti požadavky zákazníků, což by ještě zvýšilo riziko znehodnocení či zkázy těchto výrobků.

IV. Ústní jednání konané dne 5. 11. 2019

11. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých tvrzeních již dříve písemně uplatněných v žalobě, ve vyjádření k žalobě, resp. v replice k tomuto vyjádření.

V. Posouzení věci soudem

12. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná** (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
13. Podstatu nyní projednávané věci tvoří nesouhlasná polemika žalobce se závěry správního orgánu prvního stupně, aprobované žalovaným v napadeném rozhodnutí, na jejichž základě byl žalobce shledán vinným ze spáchání tří správních deliktů dle § 24 zákona o ochraně spotřebitele. Krajský soud přitom považuje za důležité zdůraznit, že žalobce žalobou výslovně rozporuje pouze tu část napadených rozhodnutí, v níž je za jednání, naplňující znaky správního deliktu dle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele, považováno neuvedení jednotkové ceny přímo na výrobku nebo viditelným způsobem formou ceníků u výrobku čerstvý losos. Klíčovou spornou otázkou mezi účastníky řízení pak konkrétně je, zda je možno u chlazených balených hmotnostně nekalibrovaných masných výrobků splnit informační povinnosti vůči spotřebitelům dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele tak, že u těchto výrobků bude uvedena měrná cena výrobku po slevě, přičemž jednotkovou cenu si může spotřebitel zjistit prostřednictvím cenového skeneru
14. Při posouzení věci krajský soud vycházel jak z platné a účinné právní úpravy v době spáchání správních deliktů, tak i z výkladu této právní úpravy v relevantní judikatuře správních soudů.
15. Správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele se právnická osoba dopustí tak, že „*informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12 [zákonu o ochraně spotřebitele]*“. Dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele prodávající musí „*informovat*

v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.“ Cenovým předpisem je přitom v kontextu českého právního řádu zákon o cenách, dle jehož § 13 odst. 2 je prodávající povinen „*při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to a) označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, b) zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b).*“

16. K možnostem splnění informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele se již v minulosti správní soudy ve své judikatuře vyjadřovaly. Kupříkladu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 1. 2009, č. j. 2 As 75/2008-96 (rozhodnutí správních soudů jsou rovněž dostupná na www.nssoud.cz) vymezil v zásadě čtyři podmínky pro možnost využití „jiného přiměřeného způsobu“ pro informování spotřebitele o konečných cenách výrobků při slevování (v daném případě zavedením plošné slevy na veškeré výrobky obchodu s obuví), aniž by na všech konkrétních výrobcích byly uvedeny konečné ceny po slevě. Těmito podmínkami jsou, že: i) požadavky kladené na tyto přesně upravené způsoby budou naplněny v maximálně možné míře; ii) tímto jiným přiměřeným způsobem seznámení nebude spotřebitel jakkoli znevýhodněn oproti těmto ostatním způsobům; iii) alternativním způsobem nesmí dojít ke zvýšení ceny, a iv) cena určená alternativním způsobem nesmí být při určení konečné ceny na pokladně nepřipustným způsobem manipulována (např. formou pro spotřebitele nevýhodného „zaokrouhlování“). Za znevýhodnění spotřebitele přitom Nejvyšší správní soud považoval zejména naplnění některého ze zákazů, obsažených v § 12 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele ve znění, platném do 27. 12. 2015.
17. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku vycházel mimo jiné i ze závěrů formulovaných v jeho rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 2 As 42/2007-99, v němž uvedl, že „*ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách je třeba vyložit tak, že prodávající má dvě varianty, jak informovat o ceně. Buď zboží cenou označí (přípevní cenovku na zboží, eventuálně umístí údaj o ceně na regál, poličku či vitrínu, v níž je zboží určitého typu umístěno, položeno či vystaveno), anebo zpřístupní na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem. (...) Ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách hovoří o zpřístupnění informace o ceně na viditelném místě formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem. Jak přímo vyplývá z textu zákona, všechny uvedené způsoby musí být přiměřené. Tuto přiměřenost je dle závěru zdejšího soudu přitom potřeba vztáhnout především k velikosti a členitosti prodejny, rozmanitosti zboží či množství zákazníků, kteří mohou v prodejně nakupovat. Jiné nároky tak budou kladeny na prodejnu automobilů jediné tovární značky, kde může stačit jediný ceník v prodejně, zcela odlišným nárokům naopak musí vyhovět hypermarket s rozmanitým sortimentem a prodejní plochou o velikosti mnoha tisíc metrů čtverečních.*“
18. K otázce plnění informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele se již dříve vyjádřil i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 2. 3. 2006, č. j. 11 Ca 203/2005-30, dle kterého „*[p]ovinnost prodávajícího informovat spotřebitele o ceně výrobků podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele je splněna jen tehdy, pokud jsou poskytované informace spotřebiteli přístupné okamžitě bez toho, že by byl nucen činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny*

konkrétního výrobku.“ K tomu je však nutno uvést, že stejně jako výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu, se ani tento rozsudek Městského soudu v Praze nevztahovaly k informování o ceně chlazených/mražených balených hmotnostně nekalibrovaných masných výrobků. V případě rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 75/2008-96, bylo rozhodováno o přípustnosti plošné slevy vyjádřené procentní hodnotou na veškeré výrobky prodejny obuvi, v případě rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 42/2007-99 pak bylo rozhodováno o přípustnosti informování spotřebitelů o ceně při nakupování v hypermarketech prostřednictvím cenových skenerů, avšak bez ohledu na druh a povahu zboží, a v případě rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 11 Ca 203/2005-30 bylo rozhodováno o přípustnosti informování spotřebitelů při zjišťování cen tzv. neléčivových a z hlediska hlavní nabídky lékárny doplňkových výrobků prostřednictvím tzv. infopanelu, do nějž bylo nutno manuálně zadat název výrobku pro zjištění jeho ceny. Přesto však krajský soud uvedené závěry považuje za relevantní i pro nyní projednávaný případ, samozřejmě v míře přiměřené, odpovídající specifickým skutkovým okolnostem nyní projednávaného případu.

19. Krajský soud předně přisvědčuje názoru žalovaného, že ze stanovisek žalovaného ze dne 30. 5. 2012, č. j. ČOI 60960/12/O100-OP/599; ze dne 10. 7. 2013, č. j. ČOI 79830/13/O100-OP/771, a ze dne 26. 8. 2013, č. j. ČOI 97516/13/O100, na něž žalobce v žalobě odkazuje, nevyplývá žádná plošná výjimka pro plnění informační povinnosti u chlazených/mražených balených potravinářských výrobků, konkrétně se jednalo vždy o chlazené nekalibrované masné výrobky, jejichž přeceňování by mohlo vést k znehodnocení či zkáze těchto výrobků, tedy právě u těch výrobků (nikoliv u jiných), u nichž žalobce přistoupil k využití alternativy v informování spotřebitelů o cenách výrobků spočívající uvedení měrné ceny výrobků na viditelném místě a informací o možnosti ověření jednotkové ceny za pomoci cenového skeneru. Přesto však žalovaný v uvedených stanoviscích připustil (za specifických okolností) možnost plnění informační povinnosti vůči spotřebitelům dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele prostřednictvím využití cenového skeneru, přičemž onou specifickou okolností je podle žalovaného existence hmotnostně nekalibrovaných balených výrobků a zároveň riziko, že by při přeceňování jednotlivých balení těchto výrobků mohlo dojít k znehodnocení či zkáze těchto výrobků.
20. S těmito závěry žalovaného se krajský soud (i s ohledem na výše rekapitulované judikaturní závěry) obecně ztotožňuje, neboť nelze odhlédnout od skutečnosti, že má-li zákon o ochraně spotřebitele sloužit k prevenci pro spotřebitele škodlivého jednání či pro spotřebitele škodlivých následků a vytvoření rámce pro odstranění takových následků, není možno při hodnocení jednání prodávajících izolovaně přihlídnout pouze k jednomu možnému škodlivému jednání, kterým by v tomto případě mohlo být ulehčení práce prodávajícím na úkor informovanosti spotřebitele, nýbrž ke všem možným škodlivým faktorům. Za jeden z těchto faktorů lze bezesporu označit zájem na ochraně veřejného zdraví, jemuž koresponduje ústavní garance práva jednotlivce na ochranu zdraví ve smyslu čl. 31 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). *„Z obecného práva na ochranu zdraví plyne obecná povinnost státu chránit zdraví obyvatelstva před negativními zásahy a vlivy. Vyplývá tak z něj celá řada preventivních, hygienických, kontrolních a dalších povinností státu, z nichž některé vypočítává již citovaný čl. 12 MPH SKP.“* (srov. Wagnerová, E., Šimíček, V., Langášek, T., Pospíšil, I. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer 2012, čl. 31). Žalovaným naznačenou specifickou okolnost v podobě existence rizika, že by při přeceňování jednotlivých balení těchto výrobků mohlo dojít k znehodnocení či zkáze těchto výrobků, tak lze z tohoto pohledu považovat za projekci

snahy veřejné moci zohlednit a chránit uvedený zájem na ochraně veřejného zdraví, a to za situace, pokud by přistoupení k plnění informační povinnosti spotřebitele ve smyslu § 12 zákona o ochraně spotřebitele umístěním ceny přímo na výrobek či jiným viditelným způsobem formou ceníků podle § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách mohlo tento veřejný zájem ohrozit. Tak tomu může být například v situacích, kdy by při přeceňování hmotnostně nekalibrovaných chlazených či mražených výrobků mohlo existovat reálné riziko zkázy či znehodnocení těchto výrobků, a proto je v takových případech nutné zkoumat míru (závažnost) tohoto rizika ve vztahu k ochraně zdraví spotřebitelů a případně konstatovat nemožnost využití postupu informování spotřebitelů o cenách výrobků dle § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách a dát přednost postupu k nim alternativnímu.

21. Krajský soud je předně toho názoru, že v nyní projednávané věci žalobce při informování spotřebitelů o ceně výrobku čerstvý losos podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele nevyužíval žádný inovativní způsob plnění této povinnosti, nýbrž postup, u nějž již praxe žalovaného dovodila, že za určitých okolností může být přípustný (viz citovaná stanoviska žalovaného). Ostatně lze podle krajského soudu v prostředí ochrany spotřebitele celkově v praxi sledovat jistý odklon od bezpodmínečné nutnosti informovat spotřebitele o konečné ceně výrobku uvedením ceny přímo na výrobek, a k nárůstu významu měrné ceny oproti ceně konečné, k čemuž dochází například při využití uvedení měrné ceny u ovoce, zeleniny ořechů či jiných hmotnostně nekalibrovaných výrobků s následným odkázáním spotřebitele na zjištění konečné ceny prostřednictvím samoobslužné váhy. V některých případech je pak váha přístupná spotřebitelům až u pokladen, a spotřebitel se tedy konečnou cenu dozví až při nákupu výrobku. Nadto v daném případě nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že žalobce se v dopise ze dne 7. 8. 2013 přímo dotazoval žalovaného na možnost využití cenových skenerů u hmotnostně nekalibrovaných masných výrobků, přičemž v tomto dopise podrobně specifikoval jím plánovaný postup pro informování spotřebitelů o cenách dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele, na což žalovaný v odpovědi ze dne 26. 8. 2013 uvedl, že postup žalobce v podstatě vyhovuje zákonným požadavkům, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, aniž by však v nyní projednávané věci ke konkrétním okolnostem případu přihlédl. Krajský soud proto i s ohledem na obsah tohoto dopisu, v němž je uvedeno, že uvedený postup by žalobce preferoval využít maximálně u 10 druhů výrobků, z nichž u všech se jedná o chlazené masné výrobky, cenové skenery budou umístěny v bezprostřední blízkosti chladících boxů, budou opatřeny návodem k použití a zaměstnanci žalobce budou nápomocni při asistenci s ověřováním cen zboží, a že zboží bude vždy opatřeno původní měrnou cenou, původní jednotkovou cenou a akční měrnou cenou, neshledává, že by postup žalobce byl nějakým způsobem účelový, navržený pouze k ulehčení práce žalobce při plnění informační povinnosti vůči spotřebitelům dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele.
22. Otázkou tedy zůstává, zda byl tento postup z hlediska § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách přípustný i pro výrobky, u nichž byl použit žalobcem, tj. čerstvý losos, a tedy zda by v daném případě bylo lze dospět k závěru, že jsou splněny ony specifické okolnosti pro oprávněné použití takové alternativního způsobu informování spotřebitelů o ceně výrobku. Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v rozsahu, v jakém se žalovaný zabýval otázkou možného použití cenových skenerů pro informování spotřebitelů o ceně výrobku čerstvý losos, nicméně krajský soud dospěl k závěru, že se žalovaný, ani správní orgán prvního stupně touto otázkou ve svých rozhodnutích dostatečně a tedy přezkoumatelným způsobem nezabývali.

23. Žalovaný se totiž při vypořádávání námitky žalobce, že jeho postup byl v souladu s výše citovanými stanovisky žalovaného, zabýval pouze obecně skutečností, zda je možno využít k informování o cenách výrobků cenový skener za předpokladu, že u chlazeného/mraženého zboží existuje riziko zkázy či znehodnocení, aniž by se však blíže zabýval možnou existencí tohoto rizika u žalobcem uváděného výrobku. Argumenty žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí použité ve vztahu k této otázce, které žalovaný zopakoval i ve vyjádření k žalobě, resp. při ústním jednání, nadto krajský soud považuje z velké části za nerelevantní.
24. Pokud žalovaný kupříkladu argumentuje tím, že o situaci, v níž hrozí riziko zkázy či znehodnocení výrobků při jejich přeceňování, se může jednat například tehdy, kdy je z mrazicího boxu vytaženo najednou velké množství výrobků a v prodejně je podstatně vyšší teplota než běžná teplota (viz str. 9 rozhodnutí), k tomu krajský soud uvádí, že ze správního spisu nevyplývá ani to, že by se správní orgán prvního stupně či žalovaný zabývali teplotou v prodejnách žalobce (ačkoliv dle krajského soudu i při běžné pokojové teplotě je možné, aby došlo ke zkáze či znehodnocení chlazených výrobků, jinak by zde nebyla nutnost umístit tyto výrobky do chladného prostředí), ani množstvím výrobků, které by žalobce musel při umísťování ceny přímo na výrobky přeceňovat. K tvrzení žalovaného, že pokud by vznikalo riziko zkázy či znehodnocení žalobcem uvedeného výrobku již při přeceňování, nebylo by bezpečné převážet tyto výrobky z prodejny žalobce do místa bydliště spotřebitelů, krajský soud uvádí, že tato míra rizika se naopak zvyšuje právě tím, že předtím byl tento výrobek vytažen z chladicího boxu na delší dobu za účelem jeho přecenění, k čemuž by při přeceňování desítek či stovek kusů takového výrobku mohlo dojít. Stejně tak je třeba odmítnout argument žalovaného, že vyšší riziko znehodnocení či zkázy by mohlo nastat v případě, kdy by spotřebitelé opakovaně vynášeli výrobky z chladicího boxu za účelem ověření jejich ceny na cenovém skeneru, neboť jedním z předpokladů přípustného použití alternativního způsobu informování spotřebitelů o ceně informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele prostřednictvím cenových skenerů je to, že cenový skener bude umístěn v bezprostřední blízkosti výrobků (zde tedy u chladicího boxu), čímž se časový úsek, po který jsou výrobky vytaženy z chladicího boxu, stává nepoměrně nižším než časový úsek, který by bylo potřeba k přecenění všech kusů takových hmotnostně nekalibrovaných masných výrobků. Akceptací takového argumentu by nadto v konečném důsledku byla výjimka v rámci plnění informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele v podobě využití cenového skeneru v podstatě neaplikovatelná na žádnou situaci.
25. Krajský soud nepopírá názor žalovaného, že případné použití výjimky z plnění informační povinnosti vůči spotřebitelům dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele by mělo být hodnoceno restriktivně, nicméně z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že splnění podmínek pro uplatnění dané výjimky nebylo správními orgány hodnoceno dostatečně, když se žalovaný omezil toliko na obecné konstatování, že „ze správního spisu včetně odvolacích námitek jmenované společnosti nijak nevyplývá, že by v případě zjištěných balených čerstvých lososů měly být při jejich přeceňování nastat natolik specifické okolnosti, které by bránily provedení jejich přecenění takovým způsobem, aby při něm nedošlo k jejich znehodnocení či zkáze.“ Krajský soud je toho názoru, že pro učinění závěru o vině žalobce ze spáchání přestupku porušením informační povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele bylo povinností žalovaného riziko zkázy či znehodnocení výrobků žalobce při jejich přeceňování umístěním ceny přímo na výrobek důkladněji zkoumat a případně je vyloučit, tím spíše, že žalobce v průběhu odvolacího řízení dostatečně konkrétním

způsobem tvrdil, že v případě čerstvých lososů zde toto riziko existuje. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný svými dostatečně neodůvodněnými a nijak nepodloženými závěry o nemožnosti využití výjimky z povinnosti informovat spotřebitele o cenách výrobků způsobem dle § 13 odst. 2 písm. a) a b) zákona o cenách zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

V. Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na výše uvedené krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a bude tedy na něm, aby zajistil nápravu shora vytčených vad.
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
28. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova zástupce (advokáta) a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, další podání ve věci samé, účast na jednání soudu) a čtyři režijní paušály, a to ve výši $4 \times 3 \times 100$ Kč a 4×300 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 13 600 Kč. Krajský soud dále přiznal náhradu cestovních výdajů ve výši 439 Kč, které advokát žalobce požadoval za účast na jednání, spočívající konkrétně v náhradě jízdného za jízdu vlakem z Prahy do Brna. Krajský soud přiznal právnímu zástupci žalobce také náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 1 000 Kč (10 započatých půlhodin za cestu na jednání soudu z Prahy do Brna a zpět). Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 3 158 Kč (po zaokrouhlení částky) odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč.
29. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 21 197 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. listopadu 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu